

คู่มือโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดนครพนม
กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ความสอดคล้อง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๑.๓ แผนปฏิรูปประเทศ -
- ๑.๔ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

๒. หลักการและเหตุผล

สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สร้างรายได้ให้แก่ประเทศถึง ๒๓,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมากกว่า ๔๐,๐๐๐ ครัวเรือน กระจายอยู่ในพื้นที่เกือบทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคตะวันตก อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมสับปะรดไทยยังมีปัญหาอยู่อีกหลายประการ โดยปัญหาที่ถือว่ามีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมสับปะรดอย่างมาก ก็คือ ปัญหาสารไนเตรทตกค้างในผลสับปะรด ซึ่งเกิดจากการที่เกษตรกรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตในปริมาณที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้มีปริมาณสารไนเตรทตกค้างในผลสับปะรดเกินกว่ามาตรฐานที่โรงงานแปรรูปสับปะรดกำหนด ทำให้โรงงานมีการกดราคาผลผลิตหรือปฏิเสธในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร เนื่องจากหากนำผลผลิตที่มีสารไนเตรทตกค้างเกินมาตรฐานไปแปรรูป เป็นสับปะรดกระป๋อง สารไนเตรท ในเนื้อสับปะรดจะละลายออกมาทำปฏิกิริยากับดีบุกที่เคลือบอยู่ภายในกระป๋อง ส่งผลให้ผู้ซื้อในต่างประเทศส่งสินค้าคืนกลับประเทศไทยสร้างความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋องไทยเป็นอย่างมาก และอีกปัญหาหนึ่งการกระจุกตัวของผลผลิตในช่วงเวลาเดียวกันในทุกพื้นที่ ทำให้อาจมีบางช่วงที่โรงงานไม่สามารถรับซื้อผลผลิตที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวมาส่งเข้าโรงงานได้ทั้งหมดแบบวันต่อวัน จึงเกิดปัญหามีผลผลิตตกค้างอยู่หน้าโรงงานจนน่าเสียหาย อีกทั้งกรณีเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดในพื้นที่ห่างไกลจากโรงงาน ทำให้ต้องรับภาระต้นทุนค่าขนส่งสูง ทำให้เสี่ยงต่อการขาดทุนเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กรมส่งเสริมการเกษตร จะต้องจัดทำโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด ปี ๒๕๖๕ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการผลิตของเกษตรกรดังที่กล่าวข้างต้น โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่และเกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสม เน้นผลผลิตที่มีคุณภาพดี และเป็นที่ต้องการของตลาด ลดปัญหาโรคเหี่ยวในสับปะรด ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการวางแผน การผลิตสับปะรด โดยหากเป็นการผลิตเพื่อส่งป้อนโรงงาน ให้เน้นหนักลดสารไนเตรทตกค้างในผลสับปะรด และกรณีเกษตรกรที่มีพื้นที่สับปะรดห่างไกลจากโรงงาน ให้ปรับสัดส่วนไปผลผลิตสับปะรดเพื่อการบริโภคผลสดส่งตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการสร้างชื่อเสียงและนำเงินตราเข้าสู่ประเทศ รักษาความเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์สับปะรดอันดับ ๑ ของโลกได้ต่อไป และที่สำคัญเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถประกอบอาชีพการปลูกสับปะรดต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๗. งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๗.๑ จัดทำข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดผลสด และสับปะรดโรงงาน งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๗.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร (อบรมถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงาน) งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (output)

เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตสับปะรดคุณภาพ

๘.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสับปะรดคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาด

๒. เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตอย่างเหมาะสม ผลผลิตสับปะรดต่อไร่ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น มีคุณภาพสอดคล้อง ตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้มีรายได้และกำไรจากการประกอบอาชีพ การปลูกสับปะรดของตน

๘.๓ ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ เกษตรกร ๕๐ ราย ได้รับการอบรมพร้อมดูงานในเรื่องการผลิตสับปะรดคุณภาพ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ มีความรู้ในการผลิตสับปะรดจนสามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดให้มีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของตลาดสับปะรดเพื่อบริโภคผลสด

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

นางพวงเพชร รัตนบุรี ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

โทร. ๐๘๒ ๘๕๔ ๔๐๑๒